

Soustředění

Naše smysly nám podávají svědectví o celém kousku světa kolem nás, který – jak běžně říkáme – na ně „působí“. Dohromady to všechno poskytuje naší myslí vlastně pouze chaos, resp. poskytovalo by to chaos, kdyby tu kromě onoho údajného „působení“ neplnila svou mimořádnou úlohu naše soustředěnost – a to ovšem nemůže být na ono „působení“ redukována, ale ani z něho nemůže být odvozována. Naše soustředění je především vždycky „naše“, tj. my jsme ti, kdo se soustředili (soustřeďují) na to nebo na ono. Samo slovo soustředění nás upozorňuje na význam „středu“; ale co je vlastně tím středem, tím „centrem“ ? (Podobně je tomu i v latině a v jazycích, které latinské slovo po nějakých úpravách převzaly: con-centratio souvisí s termínem centrum.) Samozřejmě jedním – a to tím nejvýznamnějším – centrem je subjekt, který se „soustřeďuje“; ale ten tam je vždy, a proto nemůže být zároveň jediným ani hlavním „středem“ (centrem) toho, k čemu takové soustředění směřuje. To soustředění se týká onoho zmíněného již chaosu „dat“ či „informací“ (apod.), ale nemůže být z tohoto chaosu odvozováno, nýbrž daleko spíše naopak na onen chaos aplikováno. Rádli o tom hovoří tak, že naše mysl musí jednotlivé „věci“ z onoho chaosu „vykrajovat“. Takové vykrojení může být někdy správné, jindy nesprávné; ale i když je vcelku správné, může být ještě nesprávně interpretováno. Právě zde je místo, kde už téměř po tři tisíciletí dochází k jedné opakované chybě, totiž že hromada (agregát atd.), na kterou se soustřeďujeme, je mylně považována (chápána) jako individuum, tj. celek vnitřně integrovaný, a to prostě proto, že tu chybí možnost rozlišování mezi agregátem a integrovaným celkem. Praktickým důsledkem je neuznávání celkovosti a celku, čili generální redukce všeho na „pouhý objekt“, a to bez jakéhokoli ohledu na vnitřní integritu pravých událostí a vůbec na událostnost.

(Písek, 130201-1.)